

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ**

**«ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
НАУКИ І ОСВІТИ
В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ»**

ВИПУСК 67

29 січня 2021 р.

м. Переяслав

УНІВЕРСИТЕТ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ
В ПЕРЕЯСЛАВІ

Рада молодих учених університету

Матеріали
Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
**«ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
НАУКИ І ОСВІТИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ»**

29 січня 2021 року

Вип. 67

Збірник наукових праць

Переяслав – 2021

УНИВЕРСИТЕТ ГРИГОРИЯ СКОВОРОДЫ
В ПЕРЕЯСЛАВЕ

Совет молодых ученых университета

Материалы
Международной научно-практической интернет-конференции
**«ТЕНДЕНЦИИ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ
НАУКИ И ОБРАЗОВАНИЯ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИИ»**

29 января 2021 года

Вып. 67

Сборник научных трудов

Переяслав – 2021

СОЦІАЛЬНО-ДЕМОГРАФІЧНІ ЧИННИКИ РОЗВИТКУ
МАСОВОГО КОНЯРСТВА В УКРАЇНІ

У статті подано аналіз ситуації в масовому конярстві України. В історичному аспекті відбулася трансформація галузі за значимістю від першорядної до допоміжної і становлення її на нових економічних принципах. Відтік населення з сільських територій призвів до втрати інтересу до утримання та розведення коней в селянських і фермерських господарствах і, відповідно, до проблем подальшого розвитку масового конярства.

Ключові слова: чисельність коней, масове конярство, коневикористання, коневолодіння, сільські території, урбанізація, зайнятість населення.

The article dwells upon the situation in mass horse breeding in Ukraine. In the historical perspective, the industry's significance changed over the years from being the leading one to becoming an auxiliary branch and the economic principles on which it was based changed to the new ones. The out migration of population from rural areas led to a loss of interest in keeping and breeding horses on peasant farms, accordingly, to the disappearance of mass horse breeding.

Key words: mass horse breeding, horse use, horse ownership, rural areas, urbanization, employment.

Конярство є дуже специфічною, єдиною галуззю тваринництва, чия ефективність безпосередньо залежить від кількості залучених в неї людей. Втрата людини в цій парі, зменшення приватного володіння привела до падіння всієї галузі, чого не відбулося в Європі і США, оскільки там приватне володіння в галузі конярства розвивалося безперервно і воно, як і раніше, ефективно співіснує поруч з механізацією, автоматизацією та іншими проявами технічного прогресу в сільськогосподарському виробництві [5].

В сучасних соціально-економічних умовах як України, так і багатьох країн пост-радянського простору, галузь конярства потрапило до економічного тупику. Вирощування конкурентоспроможної племінної та користувальної продукції галузі конярства потребує вкладення коштів, а виручений при її використанні на іподромі, у спортивних змаганнях або продажі прибуток не виправдовує витрат, звідси – недотримання технологічних вимог, погіршення якості, скорочення поголів'я, не вигідний продаж цінного генофонду за кордон [3].

Відбулося певне скидання галузі конярства з громадського і економічного поля країни. Як видно з даних табл. 1, за період 1997 – 2019 років) конярство як України в цілому, так і Херсонської області зазнало значних втрат – держава втратила 67,62%, та 93,85%, відповідно [6].

Таблиця 1. Поголів'я коней (усі категорії господарств) [6]

Показники	Роки							
	1997	2000	2003	2006	2009	2012	2015	2019
Україна, тис. гол.	753,5	698,1	684,3	554,8	465,8	395,7	316,8	244,0
Херсонська область тис. гол.	13,0	10,2	7,5	3,9	2,5	1,7	1,3	0,7

Між тим, досвід європейських країн з розвинутою кінною індустрією показує, що оптимальне співвідношення для ефективності кінного бізнесу - 1 кінь на 100-130 чоловік населення (з урахуванням урбанізованих зон). Виходячи з того, що галузь конярства є парною/партнерською, підвищення поголів'я коней на, припустимо, що 600 тис. гол. додає

Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації

близько не менше 100 тис. висококваліфікованих робочих місць [5]. Особливо актуальним це є в сучасних умовах зростання безробіття у сільській місцевості.

Наприклад у Херсонській області спостерігається ріст безробіття серед кваліфікованих працівників. Неналагодженою залишається система визначення потреби у працівниках на сільськогосподарських підприємствах та її узгодження з підготовкою фахівців за даним напрямком. За даними управління освіти Херсонської області, у 2011 році частка випускників, які після закінчення навчальних закладів аграрного профілю працевлаштувалися, склала близько 70%, проте тільки 22,6% з них - у сільськогосподарські підприємства області.

Крім економічних проблем, безробіття значно впливало на криміногенну характеристику Херсонської області, насамперед, щодо майнових злочинів. Наприклад, у зимовий період кількість злочинів збільшувалася на 23,3%, зокрема, крадіжок - на 40,1% [1].

У 2018 році ситуація щодо зайнятості населення не покращилася. За даними табл. 2, для сільського населення навіть найбільш привілейованих вікових груп (25-49 років) рівень зайнятості не перевищував 75,8%, тобто, майже ¼ працездатного населення не була задіяна в економічній діяльності.

Таблиця 2. Рівень зайнятості населення за статтю та місцем проживання, за віковими групами у 2018 році (% до кількості всього населення відповідної вікової групи) [7]

Група населення	Усього у віці 15–70 років	За віковими групами						
		15–24	25–29	30–34	35–39	40–49	50–59	60–70
усе населення	57,1	27,6	71,8	75,9	76,7	79,4	65,5	13,2
міська місцевість	58,1	25,1	73,6	77,6	78,3	81,1	67,0	12,6
сільська місцевість	55,0	32,0	68,5	71,7	72,7	75,8	62,5	14,4

Тем не менш, існує проблема кадрового забезпечення масового конярства та ефективного попиту на коней цього напрямку. По-перше, сільські території за 100 років втратили значну частину населення. Чисельність світового населення продовжує зростати, і все більше число людей з різноманітних причин переселяється в міста, темпи зростання яких досягли безпрецедентного рівня. Якщо в 1800 році питома частка міського населення Землі становила лише 2%, в 1950 р. вона зросла лише до близько 30 %, у 2014 р. вона виросла до близько 54 %, а за до 2050 р. вже 66 % населення буде проживати у містах. На даний час в містах і селищах міського типу проживає більше половини населення світу, а в промислово розвинутих країнах світу – близько 75% населення [2].

Не минули ці процеси і Україну. За останні 60 років частка сільського населення країни зменшилася з 54,2% до 30,6%, тобто більше, ніж у 1,5 рази (табл. 3)

Таблиця 3. Чисельність наявного населення України, у 1959-2018 роках¹[7].

Роки	Населення, млн			До загальної чисельності населення, %	
	усього	міське	сільське	міське	сільське
1959	41,9	19,2	22,7	45,8	54,2
1970	47,1	25,7	21,4	54,5	45,5
1991	51,9	35,1	16,8	67,5	32,5
2001	48,9	32,9	16,0	67,4	32,6

Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації

2011	45,8	31,5	14,3	68,7	31,3
2015	42,9	29,7	13,2	69,1	30,9
2018	42,4	29,4	13,0	69,3	30,7
2019	42,2	29,3	12,9	69,4	30,6

¹ Дані про населення наведено у 1939 році у сучасних межах території України, у 1959 та 1970 роках – за переписом на 15 січня, у 1979 році – за переписом на 17 січня, у 1989 році – за переписом на 12 січня, у 2002 році – за переписом на 5 грудня 2001 року, за інші роки – на 1 січня

Так, населення Херсонської області на 1 січня 2019 року становило 1,037 млн. осіб, в тому числі міського населення 636,41 тис. осіб (61,33%), сільського 401,23 тис. осіб (38,67%). По-друге, тому, що селяни вже давно вбудували в свій побут автомобільний транспорт, який економить їм час і трудовитрати, але вимагає набагато більших фінансових вкладень. Небажання брати коня на баланс домогосподарства, крім відсутності звички, пояснюється ще й зменшенням складу сільських сімей, дефіцитом робочих рук, здатних обслуговувати коня та забезпечувати його утримання.

Отже, акцент розвитку галузі сьогодні робиться на спортивному та дозвільному конярстві, що призводить до певної замкненості кінного спорту і скакової справи, а головне, до недоступності кінної справи для малозабезпеченого населення, здатного стати як глядачами, так і робочими руками галузі, звідси дефіцит фахівців і персоналу.

За фактом, на сьогодні в країні є два основні напрямки – неполіпшені дрібні слабосильні коні в регіонах і нечисельне спортивне та скакове поголів'я. Між ними в підвішеному стані без впевненості в завтрашньому дні знаходяться: власники рисистих коней, племінні репродуктори, які ледве зводять кінці з кінцями і кілька тисяч приватних власників, які при найменшому економічному напрузі перестануть ними бути [5].

Отже, без нового розвитку масовості коневикористання і коневолодіння економічно доступного всім верствам населення, прориву в розвитку масового конярства, а, відповідно, і галузі взагалі, чекати не має сенсу. Прийняті програми розвитку конярства в країні є більшою мірою програмами підтримки, а не розвитку галузі. Вони не приділяють уваги забезпечення базису основного напрямку галузі – робочо-користувального конярства – масовості, з якої виростає запит на коней цього напрямку і підтримка інших (племінного, спортивного, призового).

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Зубенко В. В., Любенко О. І. Безробіття: соціальні та криміногенні аспекти. *Юридичний вісник Причорномор'я*: збірник наукових праць. 2011. Том 1. № 3. С. 91-99.
2. Немець К. А.; Мазурова А. В. Вплив процесу урбанізації на виникнення сучасних форм міських поселень. *Вісник Харківського національного університету імені ВН Каразіна. Серія: Геологія–Географія–Екологія*, 2014, Вип. 41 С. 116-119.
3. Постернак Л. І. Перспективи та критерії розвитку галузі конярства в Україні. *Аграрна наука та харчові технології*. 2017. Вип. 2. С. 230-236.
4. Соболев О. М. Актуальні проблеми поліпшення робочо-користувального конярства в Херсонській області. *Перспективи розвитку сучасної науки та освіти (частина II)*: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції м. Львів, 15-16 червня 2020 року. Львів : Львівський науковий форум, 2020. С. 49 – 51.
5. Суходольская И. В., Юрьева И. Б. Может ли коневодство в России быть эффективным? 22 декабря 2020. *Агропортал*. URL: <http://www.agroyug.ru/news/id-32549/> (дата звернення:15.02.2021).
6. Статистичні дані поголів'я коней URL: <http://database.ukrcensus.gov.ua/MULT/Dialog/varval.asp>. (дата звернення:23.10.2020).
7. Статистичний щорічник України за 2018 р. URL: [/http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2019/zb/11/zb_yearbook_2018.pdf](http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2019/zb/11/zb_yearbook_2018.pdf) (дата звернення:18.12.2020).

<i>Людмила Росенко</i>	
ОСОБЛИВОСТІ СТВОРЕННЯ МОВНОГО ОБРАЗУ ПЕРСОНАЖУ В АНГЛОМОВНОМУ ХУДОЖНЬОМУ ТЕКСТІ	501
<i>Batagoz Smagulova</i>	
LANGUAGE-BASED PERSONALITY: EXPLORATION THROUGH LANGUAGE COUNSCIOUSNESS AND LANGUAGE REPRESENTATION OF THE WORLD	504
<i>Ольга Тараненко</i>	
SEMANTIC STRUCTURE OF THE LEXEME <i>MAGIC</i> IN FRENCH AND ENGLISH WORLDVIEW (COMPARATIVE ANALYSIS)	507
<i>Валентина Тимкова</i>	
УДОСКОНАЛЕННЯ МОВЛЕННСВОЇ КУЛЬТУРИ ЮРИСТА НА ЕТАПІ ЙОГО ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ	510
<i>Бехзод Турниязов</i>	
KAUZATIV VAZIYATNING HODISAVIY SEMANTIK TAHLILI	513
<i>Олена Харт</i>	
СТІЙКІ НЕРОЗРИВНІ СЛОВОСПОЛУЧЕННЯ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ	516
<i>Тетяна Шиляєва</i>	
ОЦІННІ СТРАТЕГІЇ В ПРОПОВІДЯХ ПРО COVID-19	517
ФІЛОСОФСЬКІ НАУКИ / ФИЛОСОФСКИЕ НАУКИ	
<i>Анжеліка Бельська</i>	
ЄВРОПЕЙСЬКА ФІЛОСОФСЬКА КОНЦЕПЦІЯ ПІЗНАННЯ СВІТУ ЯК ПРОВІДНА СКЛАДОВА КУЛЬТУРИ ПЕРІОДУ СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ	521
<i>Едуард Квасенко</i>	
ПРАВО ТА РЕЛІГІЯ: ПИТАННЯ ВЗАЄМВПЛИВУ ТА ВЗАЄМОДІЇ	525
<i>Валентина Куриляк</i>	
СУМЛІННЯ ЛЮДИНИ ЯК МОРАЛЬНИЙ ОРІЄНТИР	527
МЕДИЧНІ НАУКИ / МЕДИЦИНСКИЕ НАУКИ	
<i>Мархаба Амантаева</i>	
ФУНКЦИОНАЛЬНОЕ СОСТОЯНИЕ ДЫХАТЕЛЬНОЙ СИСТЕМЫ ПРИ СОЧЕТАННОЙ СЕРДЕЧНО-ЛЕГОЧНОЙ ПАТОЛОГИИ	531
<i>Людмила Горзов, Марина Кривцова, Євген Костенко</i>	
БАКТЕРІАЛЬНЕ ОБСІМЕНІННЯ ПРИМІЩЕНЬ СТОМАТОЛОГІЧНИХ КЛІНІК	533
<i>Шохиста Машиарипова</i>	
ЎПКА ИЧИ АРТЕРИЯЛАРИНИНГ МОРФОЛОГИК ТУЗИЛИШИ ВА КЕРНОГАН ИНДЕКСИ	536
<i>Гулнур Таубаева</i>	
МЕЙІРГЕРЛЕРДІҢ ТӘЖІРИБИЕСІН ЖЕТІЛДІРУ ҮШІН КЛИНИКАЛЫҚ МЕЙІРГЕРЛІК НҰСҚАУЛЫҚТАРДЫҢ ҚОЛДАНЫЛУЫН ТАЛДАУ	539
<i>Адхам Хасанов, Шарофат Мирахмедова</i>	
МИКРОБИОЛОГИЯ ЗАБОЛЕВАНИЙ ПАРОДОНТА	541
<i>Адхам Хасанов, Шарофат Мирахмедова</i>	
ХИРУРГИЧЕСКОЕ И НЕХИРУРГИЧЕСКОЕ ЛЕЧЕНИЕ ХРОНИЧЕСКИХ ЗАБОЛЕВАНИЙ ПАРОДОНТА	545
СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО / СЕЛЬСКОЕ ХОЗЯЙСТВО	
<i>Ольга Соболев</i>	
ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ДИТЯЧОГО КІННОГО СПОРТУ В СВІТІ ТА В УКРАЇНІ	549
<i>Олена Хижняк, Ольга Соболев</i>	
СОЦІАЛЬНО-ДЕМОГРАФІЧНІ ЧИННИКИ РОЗВИТКУ МАСОВОГО КОНЬАРСТВА В УКРАЇНІ	554